

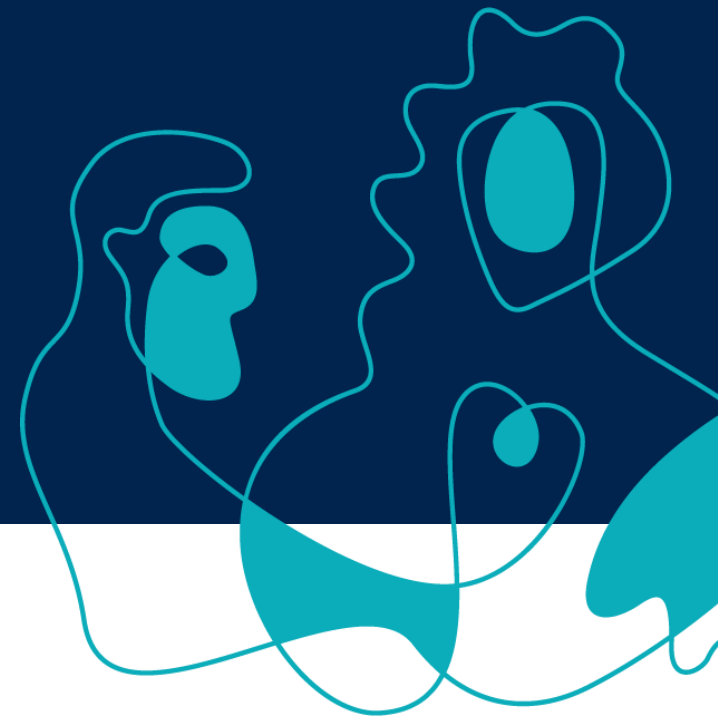
Ny boligsosial lov

Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet

Prop. 132 L (2021-2022)

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Situasjonen i dag:

- Sosialtjenesteloven
 - Midlertidig botilbud § 27
 - Varig botilbud § 15
- Helse- og omsorgstjenesteloven
 - Sykehjem/tilrettelagt bolig § 3-2a
 - Varig botilbud § 3-7
- Bostøtteloven
 - Statlig bostøtte
 - Tilskudd etablering/tilpasning
- Folkehelseloven
 - Oversikt helsetilstand § 5
- Plan- og bygningsloven
 - Lovens formål § 1-1
 - Hensyn § 3-1
 - Kommuneplan § 11-1
- Forvaltningsloven
 - Veiledningsplikt
 - Saksbehandling og vedtak
 - Råd og veiledning (sostj. § 17)
 - Lån og tilskudd
 - Kommunal bolig

Internasjonalt perspektiv

- Utgangspunkt i Grunnloven § 92 og menneskerettighetenes plass i norsk rett
- FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK)
- ØSK artikkel 11 nr. 1 slår fast at alle har rett til en «tilfredsstillende levestandard for seg selv og sin familie», herunder «...bolig, samt til stadig bedring av sine leveforhold»
- Den reviderte europeiske sosialpakt
- *Artikkel 31 Rett til bolig: For å sikre en effektiv gjennomføring av retten til bolig forplikter partene seg til å treffe tiltak utformet for 1) å fremme adgang til bolig med en tilstrekkelig standard, 2) å hindre og redusere hjemløshet med sikte på å fjerne den gradvis, 3) å gjøre prisen på bolig tilgjengelig for dem som mangler tilstrekkelige ressurser.*
- FN-konvensjon om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)
- Etter artikkel 19 bokstav a) er statene forpliktet til å sikre «at mennesker med nedsatt funksjonsevne har anledning til å velge bosted, og hvor og med hvem de vil bo, på lik linje med andre, og ikke må bo i en bestemt boform».
- FNs barnekonvensjon
- Etter artikkel 3 nr. 1, om at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn.
- FNs bærekraftsmål
- Bærekraftsmål 11 «innen 2030 [skal] sikre allmenn tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger og grunnleggende tjenester til en overkommelig pris, og bedre forholdene i slumområder»

Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet - bakgrunn

Det boligsosiale arbeidet i de mange kommuner:

- Fragmentert
- I mindre kommuner er oppgaven ofte plassert som en bi-jobb på personer som har annen full jobb
- Uklart hva ansvaret innebærer

Ny lov:

- Tydelig ansvars plassering og oppgave – høyere mål oppnåelse på boligsosialt område
- Økt rettsikkerhet for innbyggerne - likeverdig
- Stor vekt på kommunalt selvstyre

Foto: Svein Holen

Boligsosial lov (kortnavnet på loven)

Loven trer i kraft 01.07.23

Prop. 132L (2021-2022) - KDD

Loven gjelder vanskeligstilte på boligmarkedet, og er todelt

- § 5 – ansvar for organisering og planlegging
- § 6 – plikt til å gi individuell bistand + § 7 - vedtak

Noen viktige avklaringer:

- Loven hjemler ikke rett til bolig, men rett til bistand for å skaffe eller beholde bolig
- Loven gjelder ikke tildeling av kommunalt disponert bolig – vedtak etter forvaltningsloven. Kommunen er klageinstans
- Boligsosial lov hjemler vedtak om bistand og Statsforvalteren er klageinstans

Selve forslaget til lov

- Lovens formål
- Virkeområde
- Definisjoner
- Kommunens ansvar for organisering og planlegging
- Kommunens plikt til å gi individuelt tilpasset bistand til vanskeligstilte på boligmarkedet
- Saksbehandling
- Klage
- Innhenting og behandling av personopplysninger
- Endring/oppheving i andre lover:
 - Sosialtjenesteloven § 15
 - Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-7

Lovens § 5 og planarbeid

§ 5. Ansvar for organisering og planlegging

- Kommunen skal sørge for samarbeid og samordning, samt samarbeid med offentlige aktører.
- Skal ha en oversikt over boligbehovet, både for ordinære og tilpassede boliger for vanskeligstilte. Denne oversikten skal inngå i kommunens planstrategi, og en drøfting av kommunens boligsosiale arbeid bør inngå i denne strategien.
 - [Husbankens systemer](#) kan benyttes.
 - Er utfordringene til boligbehovet ivaretatt i dagens planer?
- I kommuneplanen skal det fastsettes overordnede mål og strategier for det boligsosiale arbeidet. Disse målene og strategiene skal være egnet til å møte de utfordringene kommunen står overfor.
 - Dette kan være gjennom ulike virkemidler og tiltak for å sikre tilstrekkelig antall tilpassede og ordinære boliger.
 - Kommunens organisering. Trengs det endringer?

§ 10. Overgangsbestemmelse – 4 år.

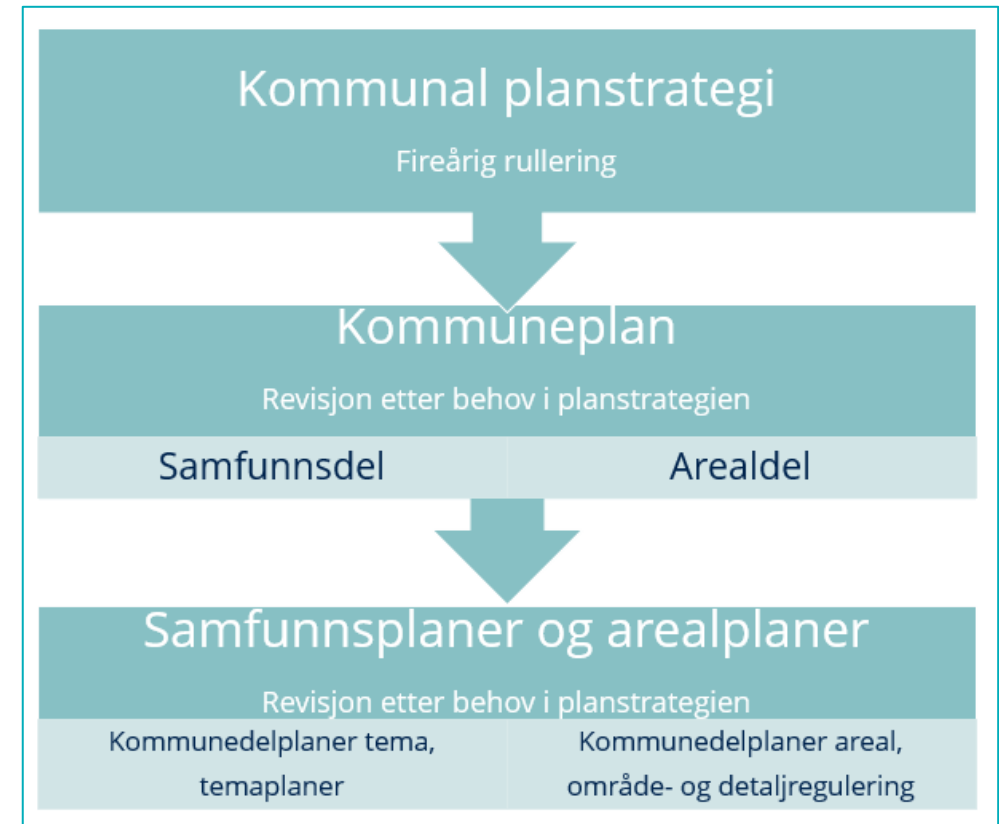

Kommunal planstrategi – Hva er det?

Plan- og bygningsloven § 10-1. *Kommunal planstrategi*

- Skal utarbeides minst én gang i hver valgperiode.
- Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling.
- Vurdere planbehovet. Er det behov for å revidere kommuneplanen, eller andre kommunale planer?
- Ha en oversikt over folkehelseutfordringer, jf. folkehelseloven §§ 5 og 6.

Veiledere: [T-1494 - Kommunal planstrategi](#) (2011), [T-1492 - Kommuneplanprosessen – samfunnsdel og handlingsdel](#) og [Kommuneplanens arealdel](#) (2022).

§ 4.Vanskeligstilte på boligmarkedet

Med vanskeligstilte på boligmarkedet menes i denne loven personer som ikke kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, og derfor trenger bistand til å skaffe eller beholde en egnet bolig.

§ 6. Plikt til å gi individuelt tilpasset bistand til vanskeligstilte på boligmarkedet

Kommunen skal gi individuelt tilpasset bistand til vanskeligstilte på boligmarkedet.

Kommunen vurderer hvilken bistand som skal gis. Bistandens art og omfang skal tilpasses den enkeltes behov.

Bistanden kan blant annet gå ut på å gi råd og veiledning om økonomi, bomestring, statlige og kommunale tjenestetilbud eller andre forhold av betydning for bosituasjonen. Kommunen kan også gi praktisk bistand, slik som hjelp til å søke støtte-, låne- og tilskuddsordninger eller kommunalt disponert bolig, bistand i en konkret kjøps- eller leieprosess eller bistand til å forebygge utkastelse.

Plikten til å gi individuelt tilpasset bistand omfatter også bistand til å skaffe boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonsnedsettelse eller av andre årsaker.

§ 7. Saksbehandling og klage

Når noen ved søknad eller på annen måte ber om bistand fra kommunen, skal kommunen ta stilling til om personen er vanskeligstilt på boligmarkedet. En avgjørelse om å gi eller avslå bistand, er et enkeltvedtak.

Hvis kommunen fatter vedtak om individuelt tilpasset bistand etter § 6, skal hovedinnholdet i bistanden angis i vedtaket.

Kommunen skal så langt som mulig samarbeide med den som skal motta bistanden, og ta hensyn til dennes ønsker.

Ved klage over enkeltvedtak er statsforvalteren klageinstans.

Prosesen – individuelt tilpasset bistand og vedtak

- Søke, eller på annen måte ber om bistand fra kommunen
- Gjelder loven for vedkommende?
- Er kommunen ansvarlig?
- Vanskeligstilt på boligmarkedet?
- Type bistand?
- Brukermedvirkning
- Vedtaket
- Gi bistanden – avslutte på en forsvarlig måte

Utfordringer

- Grensesnitt mot sosialtjenesteloven § 17 og helse- og omsorgsloven § 3-2
- Organisering og samarbeid
- Identifisere behov?
- Hvem i kommunen skal gi bistand?
- Vedtaksmyndighet

Ny boligsosial lov

Statsforvalter 23. juni 23

Husbankens rolle og samarbeid med
kommunene om ny boligsosial lov
- for at alle skal bo godt og trygt

Formål med loven § 1 – «egnet bolig» og
forebyggingsperspektivet

Loven gir et samlet regelverk som skjerper organisering og samarbeid rundt innbyggere med behov for oppfølging.

Og den stiller krav til

- Det forebyggende arbeidet, oversiktsarbeidet og planarbeid.

The background features a solid blue field with several large, white, organic, cloud-like shapes scattered across it. The text is positioned on the left side of the image, overlaid on the blue background.

Husbanken har en forventning om at loven får et godt fotfeste for en helhetlig planlegging, og at det kan gi det boligsosiale feltet et løft.

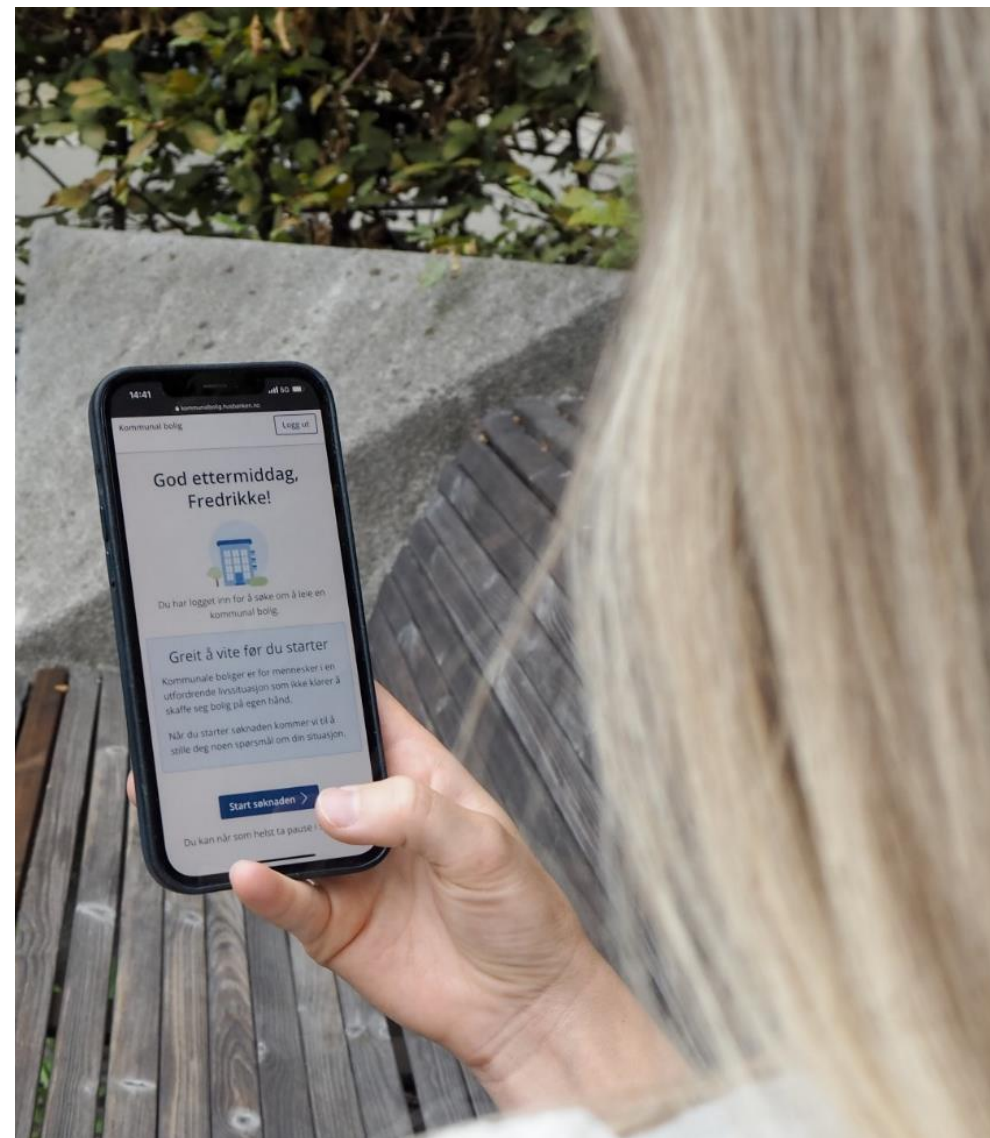
- ✓ [Husbanken.no](https://husbanken.no) – webinar om Lov om kommunenes ansvar på [det boligsosiale feltet](#)
- ✓ Fra og med 2022 ble det innført **plankrav** for kommunene ved søknad om tilskudd til heldøgns omsorgsplasser. Plankravet skal stimulere til mer helhetlige og langsiktige behovsvurdering i lys av nåværende bo- og tjenestetilbud, eksisterende boligmasse og hvordan dette vil utvikles framover.

Kobo og ny boligsosial lov

Kobo som et digitalt system for kommunale utleieboliger vil kunne støtte kommunens boligsosiale arbeid og ivaretagelse av lovkrav.

Innbygger

- kan være trygg på at personopplysninger behandles sikkert og iht lov og forskrift
- kan søke digitalt, følge saken og kommunisere med saksbehandler i selvbetjent løsning
- slipper å innhente dokumentasjon
- kan gi innspill på egne ønsker og behov
- vil ha større sjanse for å få tildelt rett bolig, til rett tid og med rett oppfølging

§ 5 Ansvar for organisering og planlegging

Enkelt å holde oversikt i Kobo

§ 6 Individuelt tilpasset bistand

§ 7 Saksbehandling og klage

Egen sakstype i Kobo

§ 8 Behandling av
personopplysninger

§ 9 Innhenting av opplysninger

Automatisk innhenting i Kobo
Nøkkeltall, rapporter og analyse

